

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Triplex Theologica, Ad Mentem Præclarissimi
Ecclesiæ D. S. P. Avgvstini, (Cui consonat Doctor
Angelicvs cum Melliflvo,)**

Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.LXXXII.

Responsio. Datur peccatum originale, id est, peccatum verum, ac propriè
acceptum à primo homine in posteros derivatum, & ab Augustino
efficaciter probatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39320

Pelagiana ostendit Pater de Noris, & Natalis Alexander in Hist. Eccl.) qui voluerunt primum hominem sibi soli per peccatum nocuisse, excepto hoc, quòd per illud posteris suis malum exemplum dederit, & occasionem illud imitandi. Unde dicebant, posteros primi hominis nasci in illo statu, in quo Adam fuit ante peccatum, ut ex pluribus Augustini libris constat, fuitque hic error ab Augustino magno labore & diligentia per multos annos examinatus & refutatus: Et hinc optimè S. Doctor meritus fuit de fide christiana, cujus fundamentum dicti hæretici evertere conabantur, per negationem peccati originalis. *In causa*, inquit S. Pater lib. 2. de grat. contra Pelag. c. 24, *duorum hominum, quorum per unum venundati sumus sub peccato, per alium redempti à peccato, propriè fides christiana consistit.* Hæc hæresis fuit radix & origo plurimorum errorum, usque ad hæc tempora nostra in variis hæreticis, quorum aliqui cum Pelagio universaliter peccatum originale negant; aliqui tantum volunt illud contrahi à filiis infidelium. Hæc examinabitur, quid senserit Augustinus, id est, quomodo existentiam peccati originalis probaverit?

Respondeo & dico: quòd detur peccatum originale, id est, peccatum verum ac propriè acceptum, à primo homine in posteros derivatum, ab Augustino efficaciter probatur. Hæc doctrina tam apertè revelata est in S. Scriptura secundum August. l. 3. de peccat. merit. cap. 4. *Vt, etiamsi solvi adversariorum argumenta non possent, nihilominus ei firmissimè inhaerendum sit.* Loca verò Scripturæ, quibus utitur S. Pater, ad probandum,

dum, dari peccatum originale; prout est infectio personarum, ab Adam naturali generatione descendit, sunt varia: Præcipue probat ex illo, ad Rom. 5. *Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransit, in quo omnes peccaverunt: Quem locum quidam Pelagiani interpretabantur de ingressu peccati, per solam imitationem, juxta illud Augustini serm. 14. de verb. Apost. c. 14. Conantur respondere, & dicere, ideo dictum hoc ab Apostolo, quia primus peccavit Adam, & qui postea peccaverunt, illum imitando peccaverunt &c. at evincit Augustinus ibidem: Scilicet l. 1. de peccat. merit. c. 8. & sequentibus, non posse hoc intelligi de sola imitatione, aliàs diabolus deberet dici princeps peccati, & per eum intrasse peccatum, cujus contrarium constat ex loco Apostoli jam cit. & ex illo quod additur ibidem: *Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita per unius obedientiam justii constituentur multi.* Ex quo colligitur, quod sicut justii non constituuntur per solam imitationem, sed per gratiam, quæ illis infunditur, ita etiam peccatores non constituuntur per solam imitationem, sed per peccatum derivatum in illos, ab uno homine, tanquam generationis principio; ut nihil dicam de illis, qui ob defectam cognitionis Adam imitari non potuerunt, & tamen in eo peccaverunt: Verba Augustini lib. cit. de peccat. merit. sunt hæc: *Si Apostolus peccatum istud commemorare voluisset, ad in hunc mundum non propagatione, sed imitatione intraverit, ejus principem non Adam, sed diabolum diceret, de quo**

scriptum est, ab initio diabolus peccat: de quo etiam legitur in libro Sapientie: Invidia diaboli mors intravit in orbem terrarum, &c. imitantur quidem Adam, quotquot per inobedientiam transgrediuntur mandatum Dei: sed aliud est, quod exemplum est voluntate peccantibus, aliud quod origo est cum peccato nascentibus. Nam & Christum imitantur Sancti eius &c. sed præter hanc imitationem gratia ejus illuminationem, justificationemque nostram etiam intrinsecus operatur &c. Sicut ergo ille, in quo omnes vivificabuntur, præterquam quod se ad justitiam exemplum imitantibus præbuit, dat etiam sui spiritus occultissimam fidelibus gratiam, quam latenter infundit & parvulis: sic & ille, in quo omnes moriuntur, præterquam quod illis, qui præceptum Domini voluntate transgrediuntur, imitationis exemplum est, occulta etiam tæbe carnalis concupiscentiæ suæ tabificavit in se omnes de sua stirpe venientes. Hinc omnino nec aliunde, Apostolus dixit: Per unum hominem peccatum intravit in mundum.

Utitur etiam S. Pater ad probandum peccatum originale loco Apost. ad Ephes. 2. sic enim serm. supra cit. de verb. Apost. c. 14. ratiocinatur: Respexit originem, cum ait: Ira Dei manet super eum. Quam respiciens & Apostolus, dixit: Fuimus & nos aliquando natura filij iræ. Non accusamus naturam, natura auctor Deus est; à Deo bono est instituta natura. Sed per malam voluntatem à serpente vitiata est; ideo quod fuit in Adam culpa, non natura, nobis propagatis factum est jam natura. Ab hoc vitio natura, cum quo nascitur homo, non liberat, nisi qui natus est sine vitio. Ab hac carne non liberat, nisi ille, qui

qui natus est sine peccato per similitudinem carnis peccati.

Lib. 6. cont. Jul. c. 4. allegat testimonium ejusdem Apost. 2. ad Cor. 5. Quoniam unus pro omnibus mortuus; ergo omnes mortui sunt. Et pro omnibus mortuus est, & dicit: ex hoc enim probavit, omnes mortuos esse, quia pro omnibus mortuus est unus. Impingo, inculco, infercio recusanti. accipe, salubre est. Nolo moriaris. Unus pro omnibus mortuus est; ergo omnes mortui sunt. Vide, quia consequens esse voluit, ut intelligantur omnes mortui, si pro omnibus mortuus est: quia ergo non in corpore, restat ut in peccato esse mortuos omnes, si pro omnibus Christus mortuus, nemo neget, nemo dubitet, qui se non negat, aut dubitat esse Christianum.

Rationes, quibus S. Pater probat existentiam peccati originalis, sunt variae. Prima delimitur à denegatione vitae aeternae & baptismi. Arguit enim S. Doctor contra Pelagianos: Si non daretur peccatum originale, Deum sine injustitia non posse parvulis negare baptismum & vitam aeternam, ut patet ex libris, quos contra eos scripsit, praesertim Julianum. Nam l. 1. cont. Jul. c. 7. ait: Iam tu responde, utrum Deus justus nulli obnoxiam peccato imaginem suam, privare vita possit aeterna? Lib. 3. c. 12. Quare nihil mali merentes, tot in parvulis imagines Dei, si non baptizentur, non admittitis ad regnum Dei? nunquid ipsi sibi defuerunt, ut priventur regno, ut tam luctuoso puniantur exilio, cum id non fecerunt, quod facere omnino non poterant? & ibid. qua justitia quæso à regno Dei, à vita Dei alienatur imago Dei, in nullo transgressa legem Dei? Similia habet

L. c. 15 l. 6. c. 4 l. 1. oper. imperf. c. 35. ubi sic ait: *Die qua iustitia ille parvulus adoptatur in baptismo, ille sine hac adoptione moriatur, cur non sit ambobus honor iste communis, aut ab isto honore alienatio, cum sit ambobus, seu bona, seu mala causa communis? non dicitur, quia nec Dei gratiam, nec Dei iustitiam homo magis Pelagianus, quam Christianus sapi, &c.*

Secundò probat S. Pater existentiam peccati originalis argumento deducto à necessitate baptismi, quam Pelagiani agnoscebant. Si enim peccatum originale non daretur in parvulis, superfluum esset baptismus, utpote institutus, ad conferendam gratiam remissivam peccati, juxta illud 1. 2. de verb. Apost. c. 2. *Quid necessarium ergo habuit infans Christo, si non aegrotat?*

Tertia ratio petitur ex concupiscentia, cum qua nascuntur parvuli, & quæ manet in renatis. Quòd enim cæca & indomita concupiscentia sit pœna peccati, & ideo in hominibus innocentibus esse non potuerit, probatum est tract. præced. *Sua culpa, inquit. pat. l. 1. ad Bonif. c. 16. sibi accidens malum natura humana permittatur agnoscere, ne cogatur, aut, quod est impudentissimum, de his suis moribus non erubescere, aut quod est ingratiissimum, de sui Creatoris operibus erubescere. Hujus nos pudet, & meritò pudet. Portamus omnes, inquit S. Bernardus loc. sup. cit. impressum nobis cauterium conspirationis antiquæ, --- per hereditariam concupiscentiam serpens nostrum sedula satagit sollicitudine vindicare consensum, --- legi mentis contraria lex rebellionis insatigibili assidue contradicit.*

Quarta ratio desumitur ex profunda ignorantia,
errore,

errore, & insipientia. Ex his enim concludit S. Pater, dari peccatum originale, ut notum est ex l. 3. de lib. arbit. c. 8. ubi ait: Si autem homo, qui nunc nascitur, cum ista ignorantia bonus esset, aliter esset; nunc autem, quia ista est, non est bonus &c. pœnam istam esse, quis dubitet? omnis autem pœna, si iusta est, peccati pœna est, & supplicium nominatur; si autem iniusta pœna est, quoniam pœnam esse nemo ambigit, injusto aliquo dominante, hominẽ imposita est. Porro quia de omnipotentia Dei, & iustitia dubitare dementis est, iusta hæc pœna est, & pro peccato aliquo penditur. Et l. 5. cont. Jul. c. 4. Quapropter humana natura, quæ jacet in parvulis, cui laudibus vestris salvatorem, tanquam sana sit, invidetis, quemadmodum prius proferat insipientiæ, quàm sapientiæ fructus, videtis, & radicis ejus vitium videre non vultis, aut videtis, quod pejus est, & negatis, &c. unde potuerunt in tantum malum ruere, si divino iudicio nulla origini debetur pœna vitiatæ? Similia habet in plurimis aliis locis.

Quintò probat S. Pater existere peccatum originale in parvulis ex morte, & laboriosissimis & gravissimis hujus vitæ malis, sive iugo gravi, quod est super filios Adam à die exitus de ventre matris eorum, ut Ecclesiasticus loquitur Eccle. c. 40, hæc enim supponunt culpam. Huc spectat illud Augustini l. 2. cont. Jul. c. 1. Magis quæ iniquus aut infimus ostenditur, si iugum grave super filios Adam à die, sicut scriptum est, nativitatis eorum, usque in diem sepulturae in matre omnium: sub quo iugo imago ejus atteritur, aut ipse nullo, vel originali, vel proprio precedente peccato, aut quilibet alius ipso imponit invito. Et l. 4. c. ult. Quia nec injustus, nec impotens est

Deus, restat quod non vis, sed cogeri confiteri, quod grave jugum non fuisset, nisi delicti originalis meritum precessisset. Et l. 6. cont. Jul. c. 5. Quomodo autem non est injustum jugum grave, si nullum est in parvulis malum, propter quod justè jugo premantur gravi. Et l. 1. oper. imperf. c. 39. Neque enim sub Deo justo miser esse quisquam, nisi mereatur, potest. Et l. 6. e;uidem oper. c. 27. Vbi est justitia Dei, quàm si cogitares, nunquam crederes sine ullo merito peccati originalis tam miseros esse nascituros? Et serm. 139. de temp. Malorum omnium nostrorum causa peccatum est. Non enim sine causa mala ista homines patiuntur: iustus est Deus: non ista paterentur, si non mererentur.

Dices, Deus permittit tantùm has miserias: ergo non bene concluditur ex illis existentia peccati originalis. Respondeo negando consequentiam, & dico cum Augustino l. 1. oper. imperf. cont. Jul. c. 50. Ipse est omnipotentissimus, qui grave jugum, quo premuntur filij Adam, ex die nativitatìs suæ, procul dubio ab eis posset auferre, imò nec ullo modo illud imponeret, imponere permitteret, nisi peccata in eis, cum quibus nati sunt, inveniret.

Hunc peccati originalis effectum, & consequenter argumenti Augustiniani hujus vim agnovit pariter S. Bernardus, dicens: Originale quidem maximum illud delictum vocatur, quod à primo Adam contrahimus, --- maximum planè -- in singulis quoque à planta pedis usque ad verticem diffunditur hoc venenum; sed & aliter nihilominus in universam dilatatur aetatem, ab ea scilicet die, qua sua quemq; concipit, usque ad eam, qua communis

eam recipit mater. Alioquin unde grave jugum super omnes & totos filios Adam? idq̄ à die exitus de ventre matris eorum, usque in diem sepulturae in matrem omnium? serm. de Pass. D. fer. 4 Hebd. pœnit.

Et S. Thomas 2. 2. q. 164. a. 1. in corp. *Sicut rebellio carnalis appetitus ad spiritum est pœna peccati, ita etiam & mors, & omnes corporales defectus &c. primi parentes fuerunt à Deo instituti, non solum sicut quaedam personæ singulares, sed sicut quaedam principia totius humanae naturae ab eis ad posterios derivanda simul cum beneficio divino præservante à morte, & ideo per eorum peccatum tota natura humana, in posteris tali beneficio destituta mortem incurrit.*

Objicies primò : Si hæc Augustini argumenta sint efficacia, sequitur impossibilem esse statum puræ naturæ. Probat sequela : quia argumenta priora Augustini fuerunt hæc : si parvuli non essent infecti peccato, non posset illis Deus sine injustitia negare gratiam sanctificantem, & vitam æternam ; atqui hæc vim non haberent, si status puræ naturæ esset possibilis, cum in illo negari posset à Deo gratia & gloria sine injustitia ; ergo sequitur talem statum esse impossibilem, si argumenta sint efficacia : sed hoc dici non potest ob damnatas propositiones Michaëlis Baii, quibus asserta fuit hujusmodi status impossibilitas. Respondeo primò, ut supra, concedendo sequelam majoris, si status puræ naturæ accipiatur, pro statu naturæ separatae ab omni Dei beneficio indebito, tam entitative naturali, quam supernaturali, loquendo de potentia ordinaria sive ordinata ut S. Thomas loquitur.

B S

Respon-

Respondeo secundò : Negando sequelam, si status puræ naturæ accipiatur pro statu naturæ separatae à gratia sanctificante aliisque donis in entitate supernaturalibus & habitualibus : ad cuius probationem respondeo, Augustini argumenta supponere tanquam notum ex sacra scriptura, hominem de facto esse creatum propter regnum cœlorum , & consequenter gratiam & gloriam deberi omni descendenti ex Adamo nulla culpa infecto, sive, non posse ea sine iniustitia negari absque culpa vel præcedente vel saltem comitante. Ex hoc autem quod creatura sine iniustitia privari non possit privilegio concessio, non sequitur gratiam non esse gratiam , cum nec naturæ secundum se spectatæ, nec personæ debeatur , & per consequens sic spectata possit condi sine illa & integritas primæ creationis fuerit indebita naturæ humanæ exaltatio & maximum beneficium juxta illud 1. Joan. 3. *Videte qualem charitatem dedit nobis Deus, ut filij Dei nominemur & simus.*

Objicies secundò : Argumentum Augustini deductum ex morte & vitæ hujus miseris est vitiosum ; ergo per illud non probatur existentia peccati originalis. Antecedens probatur : quia argumentum illud supponit, quod erat in quæstione, & ab adversariis Augustini negabatur. Supponit enim , mortem & miseras hujus vitæ esse pœnam peccati originalis , cuius contrariam asserabant Pelagiani , quia volebant mortem homini esse naturalem , ut constat ex variis libris oper. imperf. cont. Jul. Respondeo negando antecedens, & ad probationem dico, S. Augustinum supposuisse quod certum erat ex doctrina fidei , & consequenter

quenter à Pelagiano negari non poterat. *Habet enim hoc traditio fidei, inquit S. Thom. l. 4. cont. gent. c. 52. Quod nullum nocumentum creatura rationalis potuisset incurrere, neque quantum ad animam, neque quantum ad corpus, neque quantum ad aliqua exteriora, nisi peccato procedente vel in persona, vel saltem in natura.* Non est igitur ad argumenti Augustiniani efficaciam necessarium, ut asseratur, aut supponatur, nulli à Deo creabili homini mortem aliasque hujus vitæ misérias accidere posse de potentia absoluta sive extraordinaria, si spectetur secundum intrinseca naturæ; cum homo separatus ab omni indebito Dei beneficio ex natura sua sit corruptibilis, utpotè ex contrariis compositus, & consequenter ei sic spectato duratio vitæ non debeatur, etsi consideretur sine peccato. Primus homo ante peccatum poterat mori, & ex Dei dono poterat non mori: aliud est posse non mori, aliud non posse mori; sicut aliud est posse mori, aliud mori, aut esse morum. Primus homo poterat mori, sed moriturus non fuisset, si peccatum non commisisset; homo beatus non potest mori, & interdum ad divinam providentiam spectat, non permittere, ut id fiat, quod spectata rei natura fieri potest, ut probatum quoque est dissert. præced. sicut ergo valde probabiliter asseritur, non posse Deum permittere, ut homo concupiscat adversus spiritum, nisi præcesserit peccatum, etsi potentia concupiscendi ei conveniat spectato secundum naturæ principia; ita dici potest, non posse Deum permittere mortem, aliasque supra memoratas vitæ misérias, nisi præcesserit peccatum, etsi homo spectatus secundum naturæ

naturæ principia possit mori. Et hoc est quod dicit S. Thom. loc. sup. cit. *Sic igitur huiusmodi defectus, quamvis naturales homini videantur absolute considerando humanam naturam, ex parte eius, quod est in ea inferius, tamen considerando providentiam, & dignitatem superioris partis humane, satis probabiliter probari potest, huiusmodi defectus esse pœnales, & sic colligi potest, humanum genus peccato aliquo esse infectum.* Hinc etiam Philosophi lumine fidei destituti, finxerunt, animas ob peccata in vita præterita commissa, cogi ad tolerandas huius vitæ miseras; de quibus S. Pater l. 4. cont. Jul. c. ult. ait: *Huius evidentia miseriæ gentium Philosophos, nihil de peccato primi hominis sive scientes sive credentes compulsi dicere, ob aliqua scelera, suscepta in vita superiore, pœnarum luendarum causa nos esse natos.* Hoc tamen notandum est, minus esse inconueniens, si homo in statu puræ naturæ conderetur, subiectus miseriis corporalibus, quam cum concupiscentia rebeli, eo quod istæ miseriæ non sint defectus morales, hæc verò sit talis, inclinans nempe moribus suis inordinatis ad peccatum. Hanc differentiam indicat S. Pater l. 5. cont. Jul. c. 7. ubi ait: *Sed aliæ sunt rerum corporalium qualitates, quæ secum à contrarijs temperantur, ut bene valeamus, & cum sint in diverso genere bonæ, tamen cum discordant malam valetudinem faciunt: & aliæ sunt animæ cupiditates, quæ propterea carnis dicuntur, quia secundum carnem anima concupiscit, cum sic concupiscit, ut ei spiritus, id est, pars eius melior & superior debeat repugnare.*

Instabis: Mors non est mala: ergo non est pœna peccati. Patet consequentia: quia pœna continetur

sub

sub malo. Antecedens etiam probatur: tum quia mors est à Deo, tum quia est meritoria vitæ æternæ, ut patet in Martyribus. Respondeo cum S. Augustino & S. Thom. mortem posse considerari duobus modis, videlicet, ut est malum quoddam naturæ humanæ, & ut habet quandam rationem boni, & acceptum primo modo non esse à Deo, sub alia autem consideratione, id est, ut est iusta pœna esse à Deo. Hinc dicit S. Pater l. 1. Retr. c. 21. *Quod homo sibi acquisiverit mortem deserens Deum: quod vita sit à Deo donante & mors à vindicante*, hocque sensu verum sit illud sap. 1. *Deus mortem non fecit, & illud Eccles. 11. Vita & mors à Domino Deo est.*

Urgebis mors sentiri non potest ab homine, ergo non est pœna. Probatur antecedens, quia mors est privatio vitæ & sensus. Respondeo; mortem acceptam pro corruptione alterante & terminante ad istam privationem sentiri.

Objicies tertio: Augustinus in psal. 70. dicit: *Quis enim ei diceret, quid fecisti, si damnares justum? quanta ergo misericordia ejus ut justificet injustum?* ergo non benè probatur existentia peccati originalis ex miseriis hujus vitæ. Probatur consequentia: quia ipsa damnatio, quæ est maxima pœna, secundum Augustinum non supponit peccatum, cum justus possit damnari absque injustitia juxta loc. cit. Respondeo negando consequentiam. Ad cujus probarionem responderi potest primo, locum Augustini esse intelligendum de justo in statu naturæ lapsæ, cui ob peccatum originale non solum infligi possunt miseriæ hujus vitæ, sed ipsa etiam

etiam damnatio, non quidem manenti justo, sed lapsò de statu justitiæ in statum peccati, & in eo perseveranti, defectu auxiliorum, quæ Deus justo hujus status, insurgentibus tentationibus, absque injuria in pœnam peccati originalis negare potest.

Responderi potest secundò: Legendum esse: *Quis enim ei diceret quid fecisti, si damnaret injustum?* locus enim sapientiæ, ex quo S. Augustinus verba citata sumpsit, agit de iniquorum damnatione, ad ostendendum, quanta sit Dei misericordia erga illos, dum peccata dimittit illis, quos justissimè posset damnare. Quod confirmari potest ex doctrina Augustini ibidem; nam sequitur: *factum est genus humanum tanquam massa peccatorum profluens de peccatoribus. Quid ergo? tu si massam illam iniquitatu damnes, quisquam tibi dicet, injustè fecisti? esses planè etiam hic justus, & omnis esset ista laus tua, sed qui liberasti, & ipsum peccatorem justificando impium, adyciam super omnem laudem tuam.*

Objicies quartò: Deus est absolutus Dominus omnium creaturarum; ergo potest quamlibet creaturam rationalem, prout vult, affligere, & condemnare sine ulla injustitia: ergo Augustinus non benè probat ex afflictionibus, & miseriis, quibus atteritur genus humanum, dari peccatum originale. Respondeo distinguendo primum consequens: ergo potest quamlibet creaturam rationalem nocentem affligere, & condemnare sine injustitia strictè accepta concedo; ergo potest quamlibet etiam innocentem sic affligere & condemnare, nego consequentiam primam & secundam. *Ira quippè, inquit Augustinus l. 4. ad Bonif. c. 6. Non*

reddi-

redditur nisi debita, ne sit iniquitas apud Deum. Tam longè sit, inquit S. Bernardus serm. 10. in psal. qui habitat: ab exteriori homine qualibet pœna, quam longè suis culpa ab interiori.

Responderi potest secundo, distinguendo consequens: ergo potest affligere & damnare creaturam rationalem sine iniustitia strictè dicta, concedo; sine crudelitate, quæ est vitium oppositum clementiæ, & consequenter destructivum Dei, nego consequentiam.

Instabis: Absolutum Dominium est potestas absoluta disponendi de re sua in quoslibet usus; ergo vi hujus potestatis potest Deus quamcunque creaturam etiam rationalem premere quibuslibet miseriis, pro arbitrio suo. Respondeo distinguendo antecedens: Dominium est potestas disponendi de re sua in quoslibet usus, lege non prohibitos concedo, prohibitos, nego antecedens, & consequentiam. *Lex enim incommutabilis Dei, qua, ut Augustinus ait l. 1. de lib. arbit. c. 6. Iustum est ut omnia sint ordinatissima, non permittit, ut innocenti creaturæ infligantur tantæ miseriæ: quod confirmatur ex l. 83. q. q. quæst. 27. ubi ait: omnia hæc divina providentia pro meritis moderatur animarum, & Epist. 28. Num sicut illa animalia irrationabilia rectè dicimus in usus dari naturis excellentioribus etsi vitiosis, sicut apertissimè in Evangelio videmus, porcos ad usum desideratum concessos esse demonibus; hoc & de homine rectè possumus dicere? anima est rationalis in illis membris, quæ tantis afflictionibus pœnas luit. Deus bonus est, Deus justus est, justè & sapienter Deus omnia disponit & administrat;*

strat ; sive ut Augustinus loquitur l. 3. de Trinit. c. 4. *Secundum ineffabilem justitiam præmiorum, atque pœnarum, gratiarum & retributionum in ista totius creature amplissima quadam, immensaque republica &c.* Vel responderi potest ut supra, etsi talis dispositio non repugnet justitiæ, repugnare tamen alteri attributo.

Instabis secundò: Deus ut absolutus Dominus potest hominem annihilare ; ergo potest eundem & in hac vita, & post eam in æternum torquere pro arbitrio, etsi nullum præcesserit peccatum. Respondeo negando consequentiam. Si enim homo annihilaretur privaretur tantum beneficio indebito ; privatio autem talis non est pœna propriè dicta.

Objicies quintò: Ezech. c. 18. dicitur: *Filius non portabit, iniquitatem Patris*; ergo parvuli non contrahunt peccatum originale. Probo consequentiam: quia peccatum originale est iniquitas patris. Respondeo negando consequentiam, & ad probationem dico, parvulos non portare propriè iniquitatem Patris, sed suam per contagionem propaginis. Peccatum enim Adæ parvulis fuit voluntarium voluntate naturæ. *Gravè quidem omninò delictum illud originale, quod non solum personam infecit, sed & naturam,* inquit S. Bernardus serm. cit. de Pass. D. *etsi in alio, nos tamen peccavimus*; serm. 1. Dom. I. post Pent. Pro quo melius intelligendo notandam est, quod sicut motio manus occidentis hominem est voluntaria, non voluntate existente in manu, sed voluntate animæ, à qua manus movetur; ita peccatum originale sit voluntarium, non voluntate personæ descendens ab Adam, neque volun-

luntate personæ Adami qua talis, sed voluntate naturæ existentis in principio, à quo persona descendens naturam accepit. Voluntas enim Adæ duobus modis potest considerari, primo ut relata ad propriam personam, in qua fuit, secundo, ut relata ad personas ab Adam descendentes; si primo modo spectetur, prævaricatio ab ea orta est propria Adæ. Si secundo modo, est prævaricatio omnium, qui ab illo propagantur, cum sit voluntaria voluntate naturæ præcontinentis totam naturam. Voluit enim Adam inficere totam naturam, ideoque infectio naturæ in propagatis, prout ab illa voluntate causatur, est culpabilis etiam respectu parvulorum.

Responderi potest secundo: locum citatum ab Augustino intelligi de illis, qui sunt regenerati.

Objicies sexto: Parvuli non cognoverunt peccatum, quod Adam commisit, ergo nullam contrahunt. Respondeo distinguendo antecedens, non cognoverunt peccatum intellectu proprio, concedo; non cognoverunt alieno naturæ, in qua fuerunt contenti, nego antecedens & consequentiam.

Objicies septimo. Pœnitentia Adami non imputatur parvulis; ergo nec peccatum. Respondeo negando consequentiam; quia Adam tantum egit pœnitentiam de peccato, ut erat ei voluntarium, voluntate personæ.

Objicies octavo: Apostolus ad Rom. 5. dicit: *Per unius hominis inobedientiam peccatores constituti sunt multi*: ergo saltem non omnes homines contrahunt peccatum originale. Respondeo primo concedendo totum.

Respondeo secundò: Apostolum voluisse indicare per *ly multos omnes*, singulari privilegio non exemptos, eò quòd hi multi sint.

Objicies nonò: Salomon dixit Sapient. 8. *se fuisse sortitum animam bonam*. Respondeo sortitum fuisse animam bonam bonitate indolis, non autem bonitate gratiæ, quando conceptus fuit.

Objicies decimò: Nemo peccat, nisi transgrediatur aliquam legem; sed parvuli nullam transgressi fuerunt legem; ergo non peccaverunt. Major est Apostoli ad Rom. 4. dicentis: *ubi non est lex, nec pravaricatio*. Minor etiam probatur: quia parvuli ob defectum usus rationis non sunt capaces legis, cum eam cognoscere non possint. Respondeo negando minorem. Ad cujus probationem dico, parvulos fuisse transgressos legem in Adamo. *Scivit ille*, inquit Augustinus l. 5. cont. Jul. c. 1. *quid fecerit, in quo omnes peccaverunt, & singuli malum inde traxerunt*.

Objicies undecimò: Si parvuli contraherent peccatum originale, mortui in tali peccato deberent manifestari ante tribunal Christi, sed hoc non est dicendum; ergo parvuli non contrahunt peccatum originale. Probatur minor: quia secundum Apostolum 2. ad Cor. 5. soli illi sunt manifestandi ante divinum tribunal, qui recepturi sunt propria corporis; sed parvuli nihil gesserunt in corpore; ergo. Respondeo negando minorem; ad cujus probationem responderi potest primò, locum Apostoli intelligendum esse de adultis.

Responderi potest secundò: Apostolum tantum voluisse

voluisse, quod omnes relaturi sint ante tribunal Dei, quæ conveniunt statui, in quo singuli ex hac vita discesserunt, sive ipsi gesserint in corpore, sive gesta sint ab aliis, circa eos in corpore existentes. Licet autem parvuli, nec bona nec mala gesserint in corpore, fuerunt tamen ab aliis aliqua gesta circa eos in corpore existentes: quia vel Baptismus illis fuit applicatus, vel non; si non fuerit applicatus, dicetur eis: *Ite maledicti*; si fuerit, dicetur: *Venite benedicti*.

Objicies duodecimò: Si detur peccatum originale, sequitur Deum non esse authorem hominis, sed diabolum; Deum esse injustum, nuptias esse illicitas &c. Sequela probatur: quia Deus non potest esse author naturæ malæ: neque justus, si puniat homines propter delicta, quæ non commiserunt: & nuptiæ non possunt esse licitæ, per quas generatur homo malus. Respondeo negando sequelam, & ad probationem dico, Deum esse authorem naturæ, non malitiæ, sive peccati, quod ex culpa primi hominis conjungitur naturæ: & puniri homines, ob delictum, quod illis voluntarium fuit voluntate principii, à quo naturam acceperunt: neque nuptias esse malas aut illicitas, cum per se non tendant ad peccatum; neque conjuges illud cauferent, sed naturam propagent corruptam peccato primi hominis, in quo omnes peccaverunt, de quo videri potest Augustinus l. 6. cont. Jul. c. 2, 3, & 10.

Objicies decimotertiò: Apostolus ait 1. ad Cor. 7. *Filij fidelium sunt sancti*: ergo filii fidelium non contrahunt peccatum originale. Confirmatur, quia quod in fidelibus non est, non potest in filios derivari.

Respondeo distinguendo antecedens: Filii fidelium sunt sancti, sanctitate vera ac intrinseca, nego; sanctitate extrinseca, & civili, id est, sunt legitimi, sive legitimo thoro nati, vel sanctitate inchoativa, eò quòd auxilio parentum fidelium facilè pervenire possunt ad baptismum, & sic ad sanctitatem, quæ vi illius infunditur, concedo antecedens; & nego consequentiam: ad confirmationem dico cum Augustino l. 2. de peccat. merit. c. 9. 28, & 29. *Concupiscentiam in fidelibus baptizatis transire reatu, & manere actu, & quod ex hujus virtute nascitur, indigere renasci, ut sanetur.* Quod appositè explicat S. Pater exemplo oleæstri nascentis ex semine oleæ: *labrusca ex femine vitis: tritici paleati ex grano purgato; filij preputiati ex patre circumciso.*

Instabis: Ad Romanos II. dicitur: *Quòd si delibatio sancta est, & massa &c.* Respondeo, ex hoc loco olim Pelagianos, & postea Calvinum fuisse conatos probare, filios parentum fidelium esse sine peccato originali, sed frustra, cum Augustinus Epist. 106. dicat: *Alia est namque illa conspersio, de qua idem dicit Apostolus: Si autem delibatio sancta est, & conspersio: & si radix sancta est, & rami. Illa est ex Abraham, non ex Adam, id est, ex communionem Sacramenti & similitudine fidei, non ex propagine mortali. Ista verò vel conspersio vel - - - massa, quoniam tota mortis est - - - misericordia, ex illa fit aliud vas in honorem, judicio autem in contumeliam.*

Objicies decimoquartò: S. Augustinus in hac de peccato originali controversia contra Pelagianos promittentes parvulis non baptizatis vitam æternam, argumen-

gumentatus fuit, & probavit non posse illos admitti ad talem vitam, eò quòd necessaria sit ad vitam illam consequendam sumptio Eucharistiæ, allegatis istis Christi verbis ex Evangelio S. Joannis: *Nisi manducaveritis carnem filij hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis, &c.* Sed hoc argumentum fuit inefficax, imò nullum, cum parvulis baptizatis non sit necessaria sumptio Eucharistiæ ad salutem: ergo argumenta S. Augustini in hac materia non sunt efficacia. Minor patet. Major colligitur ex variis ejus libris, præcipuè l. 1. de peccat. merit. c. 20. l. de prædest. SS. c. 13. & l. 2. oper. imperf. cont. Jul. c. 29. Respondeo negando majorem, & ad probationem dico, Augustinum efficaciter contra Pelagianos conclusisse, parvulos non posse pervenire ad illam fœlicitatem, nisi fierent participes corporis Christi per fidem, nisi fierent Christi membrum, nisi Ecclesiæ incorporarentur, nisi in Christo manerent, & manentem illum in se haberent, nisi jus haberent ad actualem corporis Christi manducationem per baptismum, ut constat ex l. 3. de peccat. merit. c. 4. ubi ait: *Quid autem apertius, tot tantisq; testimonijs divinorum eloquiorum, quibus dilucidissime apparet, nec præter Christi societatem, ad vitam salutemq; æternam posse quemquam hominum pervenire, nec divino judicio posse aliquem injustè damnari, hoc est, ab illa vita & salute separari? unde fit consequens, ut quoniam nihil agitur aliud, cum parvuli baptizantur, nisi, ut incorporarentur Ecclesiæ, id est, Christi corpori membrisq; sociarentur, manifestum sit eos, ad damnationem, nisi hoc illis collatum fuerit, pertinere.* Et ibidem: *Nunquid*

etiam illud ambiguum est; quia nisi manducaverint homines corpus ejus, hoc est participes facti fuerint corporis ejus, non habebunt vitam? his atque hujusmodi alijs testimonijs divina luce clarissimis, divina auctoritate certissimis, nonne veritas sine ulla ambiguitate proclamat: non solum in regnum Dei non baptizatos intrare non posse, sed nec vitam eternam posse habere præter Christi corpus, cui ut incorporentur, Sacramento Baptismatis imbuuntur?

—❁—❁—❁—❁—❁—❁—❁—❁—❁—❁—❁—

DUBIUM TERTIUM.

Quid sit peccatum originale, secundum Augustinum?

Peccato antiquo, inquit Augustinus, l. de mor. Eccl. Cathol. c. 22. nihil est ad prædicandum notius, nihil ad intelligendum secretius. Hinc in explicanda natura illius non tantum hæretici turpiter errârunt, sed etiam Doctores Catholici in varias abierunt sententias: quibus omissis, hinc tantum examinabo, quid in hac gravissima controversia senserit Augustinus, quo post Apostolum nemo melius naturam originalis peccati exposuit. Procedit autem quæstio de peccato originali, prout intrinsecè afficit, & inficit personas parvulorum, ex Adam naturali generatione descendentium. Quod addo, quia interdum accipitur peccatum

ori-